

Preek over Johannes 3:14-18

Is dat niet een beetje te afgezaagd? Een overdenking houden over het bekendste vers van de bijbel, Johannes 3:16. Wie kent het niet:

Want God had de wereld zo lief dat Hij zijn enige Zoon heeft gegeven, opdat iedereen die in Hem gelooft niet verloren gaat, maar eeuwig leven heeft.

Een overbekend vers. Het evangelie in een notendop. Je ziet het op sieraden in de evangelische boekenwinkel staan 'John 3.16' en op spandoeken in voetbalstadions. Ik meen dat ik zelfs eens gezien heb dat een voetballer, volgens mij was het een Braziliaan, nadat hij gescoord had zijn shirt uitdeed en toen stonden er ook die letters John 3:16 op. De hele wereld kreeg het zo te zien. Tussen twee haakjes, dat zal nu wel niet meer gebeuren, want je shirt uitdoen als je scoort, daar krijg je een gele kaart voor. Ik meen ook dat er langs de snelweg bij Hattemerbroek ergens ook een bord staat met deze Bijbeltekst, Johannes 3:16 er op.

Een overbekend vers. Maar tegelijk ook een vers met zoveel inhoud. Ik wil graag stilstaan bij een aantal fragmenten uit dit vers en ik hoop dat daardoor dit overbekende vers nog meer voor je zal gaan leven.

Het eerste fragment is *liefde voor de wereld*. Hier gaat het om Gods motief om Zijn Zoon te geven. Liefde voor de wereld! Je hoort wel eens zeggen dat je hier je eigen naam moet invullen. Zo lief heeft God Peter....of zo lief heeft God <vul maar in>.... En dat is ook goed. Dan realiseer je dat die liefde van God er ook voor jou is. Er staat niet, zo lief heeft God de wereld, behalve Peter....

Maar voor dat we dat nu heel persoonlijk gaan toepassen is het ook wel even goed om dat woordje 'wereld' te laten staan. Want dat staat er: God heeft de wereld lief. Er staat niet dat God deze wereld beschouwt als één grote vuilnisbelt, waar Hij dan nog wat goede dingen uit probeert bij elkaar te scharrelen en die goede dingen dat zijn wij dan toevallig. Nee, God heeft de hele wereld lief. Zijn hele schepping, die zo mooi was in het begin, die wereld, die prachtige aardbol, met die schitterende natuur, met al die indrukwekkende dieren, een wereld met als kroonstuk de mensen,maar ook die wereld die door diezelfde mensen zo gigantisch is verprutst,.... Die gevallen wereld heeft God lief. Dat liefhebben moeten we maar niet vertalen met 'een goed gevoel hebben over'. Want dat is nog maar zeer de vraag. Want zo fraai is die wereld

niet meer. Dat liefhebben van God is niet zo zeer een goed gevoel, maar eerder een met hart en ziel vastzitten aan Zijn grote 'project': de wereld. Een wereld waarin God geweldig heeft geïnvesteerd, maar ook een wereld die Hem de rug toekeerde. Zoals vaders en moeders met hart en ziel kunnen vastzitten aan kinderen in wie ze geweldig hebben geïnvesteerd, wat heb je een liefde gegeven en wat heb je er een tijd in gestoken, maar toch gaat je kind dan het verkeerde pad op. Je vindt het afschuwelijk wat er gebeurt, je kunt het niet aanzien dat je kind er zo'n puinzooi van maakt, en juist daarom zou je uit liefde er alles aan willen doen om er een keer in te brengen. Omdat je niet kunt aanzien dat je kind naar de knoppen gaat. Zo kijkt de Here God naar deze wereld. Natuurlijk mag je er je eigen naam in vullen, maar besef dan wel dat je deel uitmaakt van die wereld, die zich van God afkeerde. Een wereld die bezig is naar de knoppen te gaan. Als jij je eigen naam invult in deze tekst, dan zegt dat dus niet dat jij Gods knuffeltje bent, maar dat je deelt in dezelfde misère als de rest van de wereld. We zijn een stelletje aan lager wal geraakte losers met elkaar.

Nou, dat is nog eens een positief begin van de preek.... Maar soms is dat wel nodig om te beseffen hoe het er met ons voorstaat. Want als je snapt hoe onze toestand is als mensen dan kom je nog meer onder de indruk van Gods liefde. God heeft ons lief zegt de Romeinenbrief *toen wij nog zondaars waren*. Toen waren we dus op ons aller slechtst. Uit onszelf hebben we dus niks mee te brengen.

Nu komt het tweede fragment uit de tekst: *zijn enige Zoon*. Dit doet me meteen denken aan een ander verhaal uit de bijbel. Je kent het waarschijnlijk wel. Abraham had maar één zoon bij zijn vrouw Sarah. En op een kwade dag zegt God tegen Abraham dat hij deze enige zoon die hij heeft moet offeren. "Dat kan toch niet God! M'n enige zoon....via hem zou ik toch een groot volk worden. U gaat toch niet m'n enige kind afpakken. U kunt me alles afpakken, m'n tenten, m'n kamelen, m'n schapen, m'n personeel, daar kom ik wel overheen....maar m'n enige zoon....dat verwerk ik nooit". Bij Abraham was het gelukkig niet nodig dat hij z'n zoon offerde. Het ging op het laatste moment niet door. 'God zou zelf in een offer voorzien' zei Abraham tegen Izaäk. En dat is nu precies wat God heeft gedaan. God gaf zelf zijn enige Zoon. Niet *Hij stuurde*, maar *Hij gaf*. Gegeven – dat gaat heel ver, veel verder dan "gestuurd". Gegeven, dat wil zeggen: God laat zijn Zoon los,geeft Hem over,de liefste die Hij heeft. Hij geeft Hem weg aan ons mensen, terwijl Hij wel weet wat wij met Zijn Zoon zullen gaan uitspoken. En nog meer: als God zijn Zoon geeft, geeft

Hij in feite zichzelf. Je enige zoon, daar zit je zelf helemaal in, dat is bij ons mensen al zo. Maar nog veel sterker is dat bij God, dat Hij met heel zijn wezen, om zo te zeggen, vast zit aan de Zoon die Hij van eeuwigheid liefheeft. God geeft zijn Zoon – dan houdt God niets van zichzelf achter, maar dan geeft Hij helemaal zichzelf. Hij geeft als het ware de hemel leeg. Moet je je voorstellen!

Gods Zoon, die zelf met zijn Vader de wereld maakte, kwam naar Zijn schepping toe en werd vervolgens uitgekotst. Dat begon al bij zijn geboorte. Meteen stond Herodes Hem naar het leven. De moeders in Bethlehem hebben het geweten. Alle kinderen onder de twee in Bethlehem gedood. Later heeft Jezus de pijn moeten ervaren van afwijzing door zijn eigen broers en zussen. Ze verklaarden Hem voor gek. Ook de dorpsgenoten van Jezus vonden hem een buitenbeentje. Dat is toch die timmerman, die zoon van Jozef, wat verbeeldt Hij zich wel? Uiteindelijk probeerden Jezus' dorpsgenoten Hem van een rotswand te duwen. Maar daarmee was de afwijzing niet voorbij. De Joodse leiders ervoeren Hem als een dwaallicht, één van Jezus' beste vrienden leverde Hem over aan de Joodse leiders om gedood te worden, de rest van Jezus' vrienden vluchtten bij zijn gevangenneming en lieten Hem in de steek. Zijn volksgenoten schreeuwden Hem uiteindelijk naar het kruis op Golgotha. En daar stierf Hij. Doodeenzaam. Zelfs zonder God: Mijn God....mijn God....waarom verlaat U mij? Een afschuwelijke martelgang. En het allerwonderlijkste is wel dat Hij het van te voren wist. Hij is geen slachtoffer van de situatie. Hij koos voor deze weg. Wie kiest er nu voor om door de hele wereld te worden uitgekotst? Wie kiest er nu voor om naar de wereld te komen, terwijl je een comfortabel leven in de hemel hebt, om hier op aarde van doodsangst door het stof te kruipen en bloed te zweten? Wie kiest er nu voor, terwijl je de Koning bent, een grote mislukkeling te worden?

Meer kun je inderdaad niet van iemand houden dan dat je zó helemaal jezelf geeft, weggeeft tot in de dood. Zó lief had God de wereld – dieper kun je niet gaan. Jezus die gekomen is, Hij bewijst dat God echt alleen maar liefde is, liefde die van geen ophouden weet, liefde die niets terughoudt maar zonder reserve zichzelf weggeeft voor de ander – voor de wereld. En denk er dan nog even aan hoe die wereld is: een woestijn, dor en doods, vol vijandschap en ongehoorzaamheid. God heeft de wereld lief – groter nieuws en groter wonder kun je niet bedenken. Zet dat inderdaad maar met grote letters op een reclamebord langs de snelweg zodat iedereen het te zien krijgt: God gaf uit liefde zijn enige Zoon.

Zo gaf God Zijn Zoon voor onze redding. Maar daar is niet alles mee gezegd. Ik kom nu bij het derde fragment. *Opdat iedereen die in Hem gelooft...* Het verhaal is niet klaar als we alleen maar zeggen dat God de wereld lief heeft. Alsof het daarmee voor iedereen wel dik in orde komt. God heeft iedereen lief, dat is absoluut, niemand uitgesloten....en God wil ook niets liever dan iedereen redden uit het zinkende schip, dat deze wereld is. Je komt namelijk niet vanzelf aan land omdat God zijn Zoon opofferde. God heeft een reddingsboei uitgegoid. Twee feiten: jij ligt in het water en er is een reddingsboei. Maar als je die reddingsboei niet pakt, blijf je wel in het water liggen. En die boei pakken doe je door geloof.

En daar heeft onze tekst het ook over. God vraagt geloof van ons.

En dat woordje *geloof* wil niet zeggen dat we iets voor waar moeten aannemen. Zo iets van 'ik geloof alles wat in de bijbel over Jezus wordt gezegd'. Nee, geloven is in vertrouwen opzien naar Jezus, je aan Hem toevertrouwen.

Jezus gebruikt om dit duidelijk te maken een voorbeeld uit het Oude Testament. Het gaat over het volk Israel in de woestijn. God heeft hen bevrijd uit de slavernij in Egypte. Hij heeft zelfs voor eten en drinken gezorgd onderweg. En toch begint het volk dan te mopperen. Ze vinden het menu wat eenzijdig. En dan stuurt God een slangenplaaag en verschillende mensen sterven. En natuurlijk is iedereen dan vreselijk bang om hetzelfde lot te ondergaan en ook te sterven. Logisch, zou ik ook zijn. Mozes moet dan van God een koperen slang maken en die op een stok omhoog steken. En wie dan naar die slang kijkt zal dan genezen en gered worden. De slangen zullen hen geen kwaad meer doen. Wonderlijk hè, je bent bang om gebeten te worden door zo'n giftige slang en om gered te kunnen worden van de dood moet je naar zo'n omhoog gestoken slang kijken. En wie op die dodelijke slang ziet wordt gered. Nu kun je natuurlijk er voor kiezen om niet naar die slang aan die paal te kijken. Je kunt je het misschien gewoon niet voorstellen dat daar nu je redding in ligt: Hoe kan ik nu gered worden door zo'n slang op een paal. En wat je doet is dat je gaat proberen zelf de slangen om je heen te doden, maar je gaat het niet redden. Dat wordt je ondergang, je dood. Dat ligt niet aan de oplossing die gegeven wordt. Er is een oplossing....wie naar de koperen slang kijkt wordt gered. Maar als je weigert te kijken....als je denkt het wel zonder te kunnen....dan wordt je ongeloof je dood.

Dat voorbeeld gebruikt Jezus om ons te wijzen op Zichzelf. Wij mensen leven als het ware in een dodelijke slangenpoel. Een wereld die kapot gaat aan het kwaad, een

wereld waar de duivel rondgaat en waar de dood het voor het zeggen heeft. En natuurlijk, voor ieder mens is die dood een geweldige vijand. En in die wereld zet God niet een paal met een slang erop,maar een vervloekt houten kruis met Zijn Zoon er aan. Deze stervende zoon is onze redding. Zoals de slang verhoogd werd op die paal, wordt Gods Zoon verhoogd aan het kruis. Jezus was bereid letterlijk kapot te gaan aan onze wereld zodat wij het leven zouden ontvangen. Nu kun je natuurlijk er voor kiezen om niet naar die Man aan het kruis te kijken. Hoe kan dat nu je redding worden? Maar net zo min als het volk zichzelf kon redden van de dodelijke slangen, zijn wij in staat het kwaad in de wereld en de dood te overwinnen. Je gaat het niet redden. Dat wordt je ondergang, je dood. En dat ligt dan echt niet aan de oplossing die gegeven wordt. Er is een oplossing....wie gelovig opkijkt naar de Zoon van God wordt gered. Maar als je weigert te kijken...als je denkt het wel zonder te kunnendan wordt je ongeloof je dood. Dan ga je verloren. Die mogelijkheid wordt in de tekst echt genoemd. Dat is de schaduwzijde van deze overbekende en prachtige Bijbeltekst. Je kunt ook verloren gaan. In het vervolg in vs. 18 staat dat nog scherper. Wie gelooft wordt niet geoordeeld, wie niet gelooft is al geoordeeld. Wie weigert gelovig naar het kruis te kijken, die kiest er voor om in de slangenpoel te blijven zitten.

Goed, ik heb net in het begin gezegd dat we niet te snel moeten zijn met het invullen van onze naam. Maar dat wil ik nu aan het eind van de preek wel doen. Wat de tekst in zijn algemeenheid zegt over mensen, geldt dus ook voor ons, en dus ook voor jou. We zijn begonnen te zeggen dat we het over een verloren wereld hebben. Dat geldt dus ook voor jou. Om het maar even recht voor de raap te zeggen: jij bent uit je zelf een loser. Ook jij deelt in de ellendige toestand van deze wereld.

Maar ook voor jou geldt dat God van je houdt. Hij wil je gewoon niet kwijt. Hij geeft het niet zo maar op. En ook voor jou heeft Hij zich tot het uiterste gegeven. God gaf Zijn zoon over aan Romeinse beulen om jou te kunnen redden. De martelingen die Hij heeft ondergaan heeft Hij ook voor jou ondergaan.

Maar ook voor jou geldt dat je in geloof moet kijken naar die Man aan het kruis.

Een andere weg is er niet. We zeggen het zo vaak in de kerk. Kies voor Jezus, accepteer Hem als je Verlosser en Heer. Geef je hart aan Jezus. Misschien heb je het al zo vaak gehoord dat je het niet eens meer echt raakt. En toch, komt het op die

keus aan. Een keus van levensbelang, letterlijk. En daarom, zeg ik het toch nog maar eens, en dat geldt voor jong en oud....lieve mensen, als je leven je lief is:
Stel je vertrouwen op deze Jezus en je zult leven....voor eeuwig!
Amen.

Juni 2010
G.P. Hartkamp
Wapenveld